
Locuitori din Bistrița participanți la Primul Război Mondial

[II]

Florin VLAȘIN
Dorin DOLOGA

Cuvinte cheie: primul război mondial, Bistrița, armata austro-ungară, front, invalizi de război

Mots clé: Première Guerre Mondiale, Bistrița, l'armée austro-hongroise, le front, blessés.

Majoritatea locuitorilor din Bistrița mobilizați în cadrul armatei austro-ungare în timpul primului război mondial au fost trimiși pe fronturile din Serbia și Galiția. Un număr mai mic dintre aceștia a ajuns pe fronturile din Italia și Franța. Ceea ce impresionează în primul rând sunt pierderile de vieți omenești. Pe lângă acest principal aspect, un altul este reprezentat de faptul că cei mobilizați și trimiși pe front au intrat în contact cu alte societăți, cu alt mod de organizare politică, socială, cu alt fel de mod de viață. Ei s-au întors de pe front cu alte idei, mai bune, sau mai puțin bune, pe care le-au răspândit printre cei de acasă. După primul război mondial lumea s-a schimbat. O revenire totală la situația de dinainte de primul război mondial nu a mai fost posibilă.

Redăm în continuare cazul unor locuitori din Bistrița participanți la primul război mondial:

KAPPEL ECSEM – s-a născut la 13.01.1881 în localitatea Șieu Sfântu. El era fiul lui Kappel Mihai și Kappel Rosa (născută Rosenfeld). La 06.10.1902 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița, iar la 15.12.1905 a fost trecut în rezervă. La 12.04.1907 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Langauer Ester, născută la 12.07.1888, fiica lui Langauer Iancu și Langauer Rifka (născută Vizel). Împreună cu aceasta a avut opt copii: Marton, născut la 02.02.1908, Simion, născut la 26.05.1911, Sidonia, născută la 02.08.1914, Fani, născută la 05.09.1916, Rezike, născută la 13.06.1918, Desideriu, născut la 24.05.1920, Estera, născută la 02.06.1927 și Cili, născută la 25.09.1928. La 03.08.1914 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 22 honvezi din Târgu Mureș și trimis pe front. În timpul luptelor de pe frontul din Rusia a fost rănit, fiind diagnosticat cu „paralizia completă a membrului superior drept consecutiv cu cicatricea aderentă a fosei supra claviculară și regiunea sub scapulară dreapta”. Ca urmare, la 12.01.1917 a fost demobilizat, iar la 25.11.1920 a fost reformat de către comisia medico-militară ca invalid de război¹.

KAUNDERT MIHAI – s-a născut la 25.12.1876. El era fiul lui Kaundert Mihai și Kaundert Catarina (născută Sculler). El a aparținut contingentului 1897. La 31.12.1900 s-a căsătorit în orașul Bistrița cu Roth Caterina, născută la 20.01.1881, fiica lui Roth Maria. Împreună cu aceasta a avut șase copii: Maria, născută la 24.03.1904, Mihai, născut la 12.09.1905, Sofia, născută la 20.08.1907, Ioan, născut la 28.06.1909, Samuel, născut la 12.10.1911 și Katarina, născută la 02.04.1918. El era de profesie zidar. La 15.08.1916 a fost mobilizat ca soldat în cadrul Regimentului 63 infanterie austro-ungară din Bistrița și trimis pe front. Din cauza condițiilor de pe front s-a îmbolnăvit de pneumonie, astfel încât la 08.03.1918 a fost demobilizat ca invalid de război. La 29.04.1918 a încetat din viață la Bistrița din cauza „trudelor de război”².

1 Serviciul Județean Bistrița-Năsăud al Arhivelor Naționale (în continuare SJANBN), Fond *Invalizi, orfani și văduve de război*, inv. 805, dosar 1278, ff. 1-19.

2 Pneumoniei contractate în timpul cât s-a aflat pe front; SJANBN, Fond *Invalizi, orfani și văduve de război*, inv. 805, dosar 1282, ff. 1-20.